

[illegible]

вступного іспиту в матеріялу 4-ох клас державної семикласової школи найвищого організаційного ступня. До I. класу нижчого ступня ліцею приймається а) тих, що почли інший ступінь ліцею, б) після провірення кваліфікації учеників, що покінчили VII. кл. всенародної школи, в) інших кандидатів на основі вступного іспиту.

Фахові школи мають бодай два роки навчання, а є вони різні: торговельні, технічні, промислові, господарські, залізничні, дорожні і т. д. До I. кл. приймається на основі свідоцтва укінченої VII. кл. всенародної, третього класу низчого державного ліцею, або вступного іспиту. Для учеників, що покінчили всенародну школу низчого організаційного ступня, утворюється підготовчий клас для переходу до вищого ліцею. Ученики, що покінчили повний державний ліцей і склали кінцевий іспит, одержать в державній і в військовій службі окремі права.

Державні загальнообразуючі гімназії є дволітні. Їх програма спирається на програми вищого державного ліцею. Є вони: класичні, гуманістичні, матем.-природ. і т. д. Гімназії підготовляють до науково-го думання у спеціальній галузі знання: торговельній, агротехнічній, механічній і т. д. Приймається до них кандидатів з укінченням вищим ступнем ліцею або на основі вступного іспиту.

Учительські сили для закордонних виховується в окремих дволітніх семінаріях після укінчення 7 клас всенар. школи. Учителів для всенар. шкіл виховується а) в учительських п'ятилітніх семінаріях після укінчення всенар. школи, б) в педагогічних дволітніх гімназіях після укінчення вищого загальнообразуючого ліцею, в) в педагогічних річних курсах після укінчення гімназії, г) на курсах дальшого образун-

ня чинних учителів. Загальнообразуючі гімназії будуть з правля залучені з загальнообразуючими ліцеями в одно заведення.

До високих шкіл будуть приймати після укінчення загальнообраз. гімназій. Окремі пописи вказують, до яких високих шкіл і під якими умовами будуть прийматися абсолютні інших шкіл. Окремі закони подають умови, яким мусять відповідати школи приватні і самопоявляння. Вони мусять теж тіл окремими умовами одержувати права державних шкіл.

Одиниці, що здобули освіту позашкільною дорогою, мусять шляхом окремих іспитів добути такі формальні кваліфікації і права, які дає укінчення відповідних державних шкіл.

Закон має увійти в життя з днем 1. вересня 1926 р.

Ми подали основний зміст нового закону, щоб дати підклад до дискусії над ним. Польська щоденна і фахова преса вже її широко розвинула, а Товариство учителів середніх і вищих шкіл у Варшаві оголосило 22 питання дотичного проекту з запитом до своїх філій, щоб надіслали на них відповіді. Ясно, що й наше громадянство, а передовсім учительські кола повинні зацікавитися тим проектом та про нього висловитися. Очевидно, не лише учителі, але й батьки повинні теж у цій важкій справі сказати своє слово.

Д. К.

ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ ДЛЯ ПАВ'Я НА ЯЛИНКУ
Горюча
по дуже знижених цінах
ФІРМА
АНТІН УВЕРА
Львів, вул. Галицька 13.

Лист з Поморя.

Поморя, 28. грудня 1925.

В країні добре знайї нашої молоді (Хухони), що брала участь у визвольних змаганнях українського народу, дунають останніми часами чимраз сильніші голоси ковітних Катонів. Поморя, описане у вишепольських газетах всесторонньо й назване „Словом Поморським“ аж перлічною Річнопоспичі, старається за всяку ціну відвернути увагу свого населення від дійсного положення Польщі в цей спосіб, що тутешня преса займається і журиться ширшими чи то сусідніми, чи подальшими державами та видигає на денне світло туї помилки і блудні роздумуючи їх до неможливої величини. Ідеолог німцішної Польщі Р. Діовський твердить, що в цій Європі погане економічне положення, тому й у Польщі не треба цим надто журитися, бо, мовляв, як усюди погані й тяжко, то чому у нас мало бути краще? Другий новітній Катон, кс. Цешинський не звертає уваги на економічну скруту й на упадок моралі у себе дома, але за те журиться упадком католицизму у Югославії, Чехословаччині й Німеччині („Ogłoszenie getmanskiego rogalizmu“ „Слов. Поль.“ ч. 199 з 25. XII.), а навіть виступає в обороні цесітату, введеного німцями владиками у Св. Галиччині. Цей протикатолицизм в устах о. Кс. С. є дійсно подивувальний. Дуже поміняється би той, хто думав би, що тутешні католики досягнули першок досконалості. Вистає приглянутися їхньому життю, а тоді ясним стане, що їхній католицизм це лиш зверхня поштупа, під якою криється всака злоба і зловолийний шовінізм. Доказати це не трудно. Вистарити глянути, в якій спосіб руйнується тут непольське (німцеське) шкільництво, як зазедно побрязується змелю в сторону німцеських кордонів, як недовозначно говориться про інкорпорацію ланку, який, мовляв, є зданий на ласку Польщі й без неї не може існувати. Навіть більше: тутешні газети, вказуючи на коледий гнет Польків у Східній Прусії, скаржаться доказати, що найкрасящою розумською справою й найліпшою мідлатною була би прилучення цієї країни до Польщі, до якого „раю“ народи та архієпископський „приближниця“ в Європі. Ціле Поморя засипане товариствами „юваністичу“ і „вожучу“, які правились відбувають муштру й на випадок війни зможуть сформувати велику армію. Іконо-тично, Поморя сидить під німцями дичиць Польщі, а не закликає до доброй організації, поліцейний іше Німцями. Але те першій державна господаря підкопує з кожним днем цей добробут, так, що маревно банкрутства жде тут усі більш-менш, якщо не зміниться податкова си-

стема і бюрократизм адміністрації, що спираються на системах австрійської, пруської та російської, завела безголовля і замішання у господарство життя.

Розуміється, Поморяне страшенно не люблять зайдів, головні тих з Галиччини і б. Конгресівки, прозиваючи їх згрідишво: „Конгресуяк“ і „Галисяк“. Галицькі шовіністи пазаймали тут теплі місця, а в редакціях часописів пикають останніми часами вже не тільки проти Німців, але й усіх інших меншостей. Доказом цього є хоч би періодичні дописи в „Слові Поморським“ п. з. „Листи з Малопольських Східної“, де якийсь блажен з львівського бруку кормить читачів цієї газети такими оригінальними повинками, що, мовляв, у Галиччині Українці „гуззззз“ польські школи, що це є елемент „вырожденный“, але Полькам нема чого їх боятися, бо с-галицькі резервої старшини і державна влада дадуть собі а цим раду! Це же елюкубращі людия божевальної, що числить хіба на глупоту своїх читачів і велику віддачу Поморя від Галиччини.

Ті нещасті України, що їх доля загнала на Поморя, живуть одинцем, зовсім відірвані від Рідної Землі. Одинокою розрадою їх є українська преса, яку тут, треба признати, точно одержують. Тому, що на Поморю є мало фахівців у різних ділянках державного життя, трапляється часто, що староста має б клас середньої школи, або що лікар є старостою тому тільки, що є власником більшої земельної посідлості. За те голоду на землю тут не відчувається так, як у нас, бо середня посідлості вноситься 100—200 на а мали посідлості перевищують у величезній кількості 5 на і доходять не раз до 50 на. Рільничих шкіл є на Поморю III. Безробітних є в останніх часах поперх 10.000, а це тому, що фабрики через застія у торговлі обмежили продукцію. Інженство, і то серед інтелігенції, дуже поширене; теж саме і серед народу. Порядок і безпека крації ніж у нас, але зате великі злочини не скоро можна викрити, бо їх виконавці — правдиві мистці в своїйому роді.

Зважаючи все те, чия не краще було, щоб голоси тих новітніх Катонів, що то всі і вся осуджують, в першу чергу звернулися до своїх горожан і картали їх так, як це робив свого часу Скарга? Пошто пишувати тріску в очі Німця, Українця, Білорусина й ин. чужинця, коли-у їх власному оні стирять по-ліно.

М. О.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це не родне фортеця, це певний захист у добі ахалітти!

Урядово замовчаний злочин.

Дня 28. грудня 1925 посол Сергій Козинський мотивував на пленумі союму нагальність вчаску Українського Клубу в справі убивства поліцією в селі Козин дубечського політу на Волині селянина Хоєцького. Як наші читачі знають, нагальність вчаску українських послів ухвалено одноступно і на місце трагічної події виїде спеціальна слідча комісія, в якій будуть засутники й від Українського Клубу.

Сьогодні подаємо докладніші дані про це убивство, які представляються так:

У квітні м. р. мешканці села Козин вертали з ярмарку, Міхал Лентек катував по п'яному слогу коня. Люде стали звертати йому увагу, щоб так не був коня, на що він витягнув револьвер, вистрілів і тяжко ранив одного чоловіка, а потім повідомив поліцію, що на нього напали бандити і він мусів боронитися. Свідків, що зізнавали в некористі Лентека, поліція биле, щоб змусити їх згоду на те, що він говорив. Одним з тих свідків був Хоєцький, що безпосередньо по переслуханні нібито поповнив-самовбивство. Власті не списали протоколу й веліли негайно його поховати. Шойно після екстумації тіла секція виказала, що Хоєцький помер наслідком побоїв.

Тому, що досі нікого з винуватків не покарано, надав, слідча комісія має провирити їх вину й віддати їх заслуженій карі.

Радянська Україна.

Українізація Червоної Армії.

Харківські „Вісти“ з 19. XII. н. р. риносить коротку статтюку Богомольця про українізацію Червоної Армії. Автор нарікає аній на труднощі, серед яких українізація відбувається. Вона буває, пераажно декількома характеру. „В. армії — це ми дослівою — є шлішмика причин, що не сприяє її шішмиці (українізації) переадацю.

Одною з тих причин є та специфічна особливість, яку має армія, це в першу чергу її босаний військовий дух. Тут кожне слово, кожна фраза має свою точність, своє особливе значіння. Тут дбати треба не тільки про українізацію цілого, але й ще про точно втриману і вірну військову термінологію, а це зробити не-легко. Військова термінологія кожної нації творилася і удосконалювалася на протязі століть. А на Україні, відколи вона існує, вперше (?) тільки при Радянській владі пристуалено до цього з усією серйозністю. Тому то так важко і тах трудно в короткий час перевести повну українізацію армії“. Далі автор пише, що в школі Червоних Старшин ім. ВУЦЗК.ту ведуть у тому напрямі велику роботу. Ця школа виховує старшин, що прекрасно володіють Українською мовою та знають побут українського робітника і селянина, а крім цього вона працює над українською військовою термінологією. На початку грудня повсталала при школі окрема комісія, що усталює українську військову і військово-політичну термінологію. Комісія звязалася вже цілим командним складом армії на Україні, щоб використати усі практичні вказівки та досвід того складу при усталюванні термінології. Та сама комісія приступила до перекладу на українську мову всієї військової (перш за все „статутів“) і військово-політичної літератури. З того виходить, що українізація червоної армії на Україні йде ниняво.

(„Вісти“).

Чужий напітат та відбудова Київ.

Ще минулого року вела міська управа Київ переговори з представником німецького товариства „Електропідприємство“ в тому напрямі, щоб оно прийало участь

у відбудові Києва. Того зворн віз в імені товариства нж. Ескер. Тепер відне дає уриві міста до халіаского урива з проханням про розмір на пряді Бекера до Києва, щоб а в мі на місці познайомитися з коніаційною господарською Києва. При цій загоді у праві міста вела он з пильнішими перегоорами про форму та розміри можливої утісти налячно фірми у відбудові міського господарства. У звязку з тим, упрва міста рішила вислати за кордон зведуючого міською господаркою Алексєва в товаристві двох інженрів для обзнайомлення з комунальним господарством і досягненням на полі електрифікації на заході.

(„Вісти“).

По широкому світі.

Англійський уряд перитзуює льондонський аеродром у центр оборони держави літаками перелорожна ниступа. Від цього центру йтиме довгий оборонний ланцюг на захід та північ.

Болгарський Кабінет Цикова захитаний, наслідок заяви наловря десяти послів македонської групи. Причина: недовольноє становище уряду до національних меншостей.

У Греції утворено спеціальний державний секретаріат для боротьби з комуністичною пропагандою.

Чічерін прийняв у Ковні представників преси і підкреслив коніаність іспування Литви як держави, з огляду на європейську рівновагу. Одночасно заявив, що СРСР не мішається до розвязки справ Вильни.

Бельгійський уряд зменшить військову службу на 10 міс, у шхоті і 13 міс у казальерії.

Американський сенатор Бірар голоюя закорд. хосейі в Сенаті, відмовився зяти участь у конференції на конференцію розв'язання, в якій пойдуть держави, що коштує Кельог, бун. держ. секретар Хіон і скр. торговлі Гувар.

З польських справ.

Призначення мін. Сінорського командантом львівського корпусу ще неполагоджене; у Варшаві це радигатують над ним.

Три партії передали президи Раді міністрів інтереляцію в справі метоп слідства при процесі Штайгера, Егера і тов.

Зменшення плат для послів, на 10 проц, пропонує посол Гломбінський. Маршало союму відки уже скаржоручений в цій справі невідомо як.

У чистоті 1925 Синодальна демонструвало на вулицях дозволити ющих праці.

Промисл у Льоді змеш ослаблений, нислазок зчачіафм вильої фабрик. Причиною нестачі є ріацію, які аривозили в чужині.

На засіданні військової комісії союму, посол Лібарович заявив, що зменшення часу військової служби до одного року і мобілізації до 150.000 не зменшат оборонні сили держави.

Бушинський прем'єр і міністр Артур Співальський, наїшав собі, в історичній літературі з професії, який становив і свій директорський театрів у Варшаві.

У шилінській куратор відкрив велику кількість комуністичної літератури в пенсії у вояки Окру.

У Варшаві нект мо дажі топон та оторосці тютюнової монополії, але не видаті врання. Тютюни підпочити на у шлі.

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".